

Wat zijn de grenzen aan de zorg die de Uilenburcht kan bieden?

Tot hoever reikt de draagkracht van De Uilenburcht?

Achtergrond

Het uitgangspunt van De Uilenburcht is altijd dat we onze leerlingen zo lang mogelijk zelf willen begeleiden op onze school. We zijn hierin ambitieus. De laatste jaren merken wij dat we soms tegen de grenzen van onze zorg aanlopen. Dit is geen goed teken.

- Wat is hiervan de oorzaak?
- Wat betekent dit voor onze uitgangspunten?
- Hoe kunnen wij beter met dit dilemma omgaan?

De oorzaak is niet eenvoudig te achterhalen.

- Zijn de leerlingen moeilijker geworden? Aan deze uitspraak willen wij ons niet aan wagen.
- Zijn de leerkrachten minder capabel? Ook dit willen wij niet voor onze rekening nemen.

We weten, dat we als school steeds beter zijn geworden in goed onderwijs geven.

We weten dat we onze leerlingen via groepsplannen veel beter volgen en we zijn meer gericht op het formuleren van doelen voor iedere leerling.

We merken wellicht daarom ook beter op, als het onderwijs niet goed lukt.

We zien meer, we weten meer en dit zou mede weleens de oorzaak kunnen zijn.

Daarnaast is er nog een andere oorzaak, die buiten de school gelegen is. We hebben steeds vaker te maken met leerlingen, waarbij de thuissituatie uiterst complex is. Dit betreft onder andere leerlingen van De Schuilhoeve: dit zijn leerlingen die voor kortere of langere tijd uit huis zijn geplaatst.

Daarnaast merken wij dat er bij diverse leerlingen, dat de thuissituatie dermate complex is dat er extra begeleiding wordt ingezet om het gezin te ondersteunen. We hebben steeds vaker te maken met kinderen uit zg. vechtscheidingen en kinderen waarbij Veilig Thuis wordt ingeschakeld.

Dit kan er ook voor zorgen, dat het leren en ontwikkelen niet voldoende kans krijgt.

Ons uitgangspunt blijft gehandhaafd: we willen onze leerlingen zo thuisnabij onderwijs bieden, maar binnen verantwoorde grenzen.

Of De Uilenburcht nog de passende plek is voor deze leerling, is een vraag die goed is om te stellen. Het beantwoorden van deze vraag is zo mogelijk nog lastiger, maar wel belangrijk om te proberen.

Passend Onderwijs

De Uilenburcht biedt passend onderwijs aan de leerlingen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Dat betekent concreet: we kijken goed wat leerlingen nodig hebben.

Hoe ziet dat eruit?

- ✓ We werken op drie niveaus;
- ✓ We werken met groepsplannen;
- ✓ We brengen van een leerling, die wat extra's nodig heeft, de ondersteuningsbehoeften in kaart.
- ✓ Voor een aantal leerlingen betekent dit een eigen leerlijn en een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP).

De meeste leerlingen kunnen daarom mee in ons onderwijs.

Daarnaast zijn er leerlingen die meer of andere zorg en begeleiding nodig hebben: of op leergebied of op gedragsgebied of op beide gebieden. Daarvoor hebben wij twee arrangementen ontwikkeld, waarbij we specialisten inhuren om deze leerlingen, de leerkrachten en/of de groep te begeleiden. Deze leerlingen spreken we altijd door met ons Ondersteuningsteam en ze worden nauw gevolgd door de interne begeleiders en de directie.

Ondanks deze aanpak merken we dat we af en toe tegen de grenzen van onze zorg aan zitten, dat er gesprekken ontstaan tussen leerkrachten, intern begeleiders en directie. Kunnen wij deze leerling verantwoord passend onderwijs blijven geven op de Uilenburcht? Is dit verantwoord voor de leerling, voor de medeleerlingen en voor de leerkrachten?

Het doel van grenzen aan de zorg

Het doel van *grenzen aan de zorg* is een lijst met criteria te maken die de grenzen van onze hulp bepalen. Deze lijst gebruiken we in situaties waarin we op de grens komen te zitten. Deze handreiking kan dan helpen om het besluit uit de emotie te halen en na een uitgebreid gesprek deze criteria langs te lopen. Samen met de input uit het ondersteuningsteam, ouders, leerkrachten en directie kan dan de keuze weloverwogen gemaakt worden.

We zijn ons hierbij bewust van het feit, dat het altijd een lastige afweging blijft en dat emoties een belangrijke rol spelen.

Rol van de ouders:

De rol van de ouders in dit proces is heel belangrijk. Worden ouders goed meegenomen in het proces hoe het met hun zoon of dochter gaat op De Uilenburcht? Juist wanneer een leerling veel extra leer- en of gedragsondersteuning nodig heeft, is commitment van de ouders aan de school belangrijk. Loyaal zijn naar de leerkrachten en loyaal zijn naar de ouders geeft de leerling immers duidelijkheid. De school heeft echter ook een eigen verantwoordelijkheid naar de andere leerlingen, de groep en de leerkrachten om de draagkracht van de zorg goed aan te geven.

Ontwikkeling van criteria: Wat kan nog wel?

Er zijn vier partijen betrokken:

- ✓ De leerling met een extra ondersteuningsbehoefte
- ✓ De groep/ de andere leerlingen en de leerkracht
- ✓ De school
- ✓ De ouders

✓ Ten aanzien van de zorgleerling:

Dit betreft altijd leerlingen, voor wie we via het inzetten van arrangementen van Passend Onderwijs al een specifieke aanpak hebben ontwikkeld.

Iedere leerling krijgt de zorg die het nodig heeft bij ons op school. Toch zien wij bij een klein aantal van onze leerlingen dat dit niet genoeg is. Als een kind zich onvoldoende ontwikkelt, nauwelijks groei laat zien, zich niet meer fijn voelt bij ons op school of structureel grensoverschrijdend gedrag laat zien, dan is het nodig om als school met de ouders goed te kijken of De Uilenburcht nog wel de juiste plaats is. Heeft hij op een andere school meer mogelijkheden en kansen?

✓ Ten aanzien van de groep, de andere leerlingen en/of de leerkracht:

De groep en de andere leerlingen hebben recht op voldoende aandacht van de leerkracht en hebben recht op een rust en structuur waarin leerlingen fijn kunnen werken.

- Het kan zo zijn, dat een leerling gedurende langere tijd structureel veel aandacht vraagt van de leerkracht en dat dit ten koste gaat van de tijd aan de andere leerlingen.
- Het kan ook zo zijn, dat leerlingen zich in de groep niet meer veilig voelen omdat een klasgenoot onveilig en intimiderend gedrag laat zien. Voorbeelden hiervan zijn: bedreigende taal, agressief gedrag in woord en gebaar of explosief en onvoorspelbaar gedrag.

Als dit gedrag zich vaker voordoet binnen de school of de schoolomgeving, dan heeft de school de verantwoordelijkheid om zich af te vragen of de zorg, begeleiding van en onderwijs aan deze leerling op De Uilenburcht nog wel passend is.

✓ Ten aanzien van de school:

- Vaardigheden: Iedere leerkracht bij ons op De Uilenburcht is startbekwaam. Hij heeft voldoende vaardigheden en competenties in huis om met meerdere niveaus in één groep om te kunnen gaan, en ook om een leerling met bijzonder gedrag aan te sturen.
- Aanpak: Is er extra begeleiding nodig voor de (startende) leerkracht, dan kan dit in het kader van Passend Onderwijs worden gerealiseerd door de arrangementen.
- Attitude: Hoe gaat de school om met leerlingen die extra zorg nodig hebben? School en de leerkrachten geven het goede voorbeeld geven aan de leerlingen, dat alle leerlingen erbij horen. Onze taak hierin is belangrijk.

✓ Ten aanzien van de ouders:

Ouders hebben een grote rol juist met betrekking tot de aanpak en begeleiding van een leerling die extra zorg – Passend Onderwijs – nodig heeft. Ze worden vanaf het begin betrokken bij de keuzes, en samen optrekken is heel belangrijk. Het is van belang dat de driehoek leerling – ouders en school intact is en blijft.

We hebben gemerkt dat het in de begeleiding van een kind niet fijn is, als ouders geen vertrouwen (meer) hebben in de school. Het is belangrijk om te erkennen dat het dan kan betekenen dat de grens van onze zorg bereikt is.

Hoe hebben we de grenzen praktisch uitgewerkt?

We hebben (redelijk meetbare/zichtbare) aspecten en stellingen geformuleerd die òf de zorgleerling betreffen, òf de andere leerlingen/de groep òf de school en de ondersteuning betreffen.

Let op: Het is geen checklist. Het is een lijst met aspecten die het denkproces kaderen. Ieder aspect kan in zichzelf de grens betekenen. Met name onveiligheid voor de groep, structureel grensoverschrijdend gedrag en niet goed corrigeerbaar door andere leerkrachten zijn belangrijke aspecten, die doorslaggevend kunnen zijn.

Hoe komen we aan de data om goed naar een leerling of de groep te kijken?

- ✓ Welbevinden kunnen we meten via Kanvas en de Veiligheidsthermometer. Ouders en leerkrachten doen observaties en gaan met deze leerling-hun kind om en hebben dus data=ervaringen die meegenomen kunnen worden.
- ✓ De voortgang kan gemeten worden via de toetsen en het leerlingvolgsysteem.
- ✓ Observaties en evaluaties over het leerproces maken ook veel duidelijk. Deze worden gedaan door de groepsleerkracht, de intern begeleider of de directeur.

Passend Onderwijs. Tot wanneer is het nog passend?

- ✓ De verslagen in de incidentenmap geven duidelijkheid of het gedrag incidenteel is of vaker voorkomt en dus een patroon is.

		Aspecten met betrekking tot de grenzen van de zorg	
Nr	Niveau	Deze leerling hoort wel op De Uilenburcht	
1	Leerling	Deze leerling laat voldoende groei zien; hij is leerbaar.	
2	Leerling	Het welbevinden van de leerling op school – in de groep is voldoende. (let wel: sommige leerlingen vinden het op iedere school niet fijn)	
3	Leerling	Deze leerling laat positieve verandering van gedrag zien.	
4	Leerling	We verwachten dat deze leerling zich ook in de toekomst kan handhaven bij ons op school.	
5	Groep/ leerkracht	Het gedrag van de leerling is veilig voor zichzelf, de medeleerlingen en/of de leerkracht.	
6	Groep/ leerkracht	De hulp binnen de groep is haalbaar en reëel en gaat niet ten koste van de andere leerlingen.	
7	Groep/ leerkracht	Deze leerling is, met een arrangement, goed te begeleiden in de groep.	
8	School	Het gedrag van de leerling is corrigeerbaar door de eigen leerkracht.	
9	School	De leerling is ook corrigeerbaar door andere leerkrachten.	
10	School	De hulpmiddelen en de kennis zijn aanwezig in het team of in te kopen. Ten aanzien van specifieke beperkingen van een leerling (visueel, lichamenlijk, verstandelijk, gedragsmatig) is een eigen afweging nodig.	
11	Ouders	Ouders hebben vertrouwen in school en hun aanpak, kennis en expertise.	

		Aspecten met betrekking tot de grenzen van de zorg	
Nr	Niveau	Deze leerling past niet meer op De Uilenburcht. De grens van Passend Onderwijs op De Uilenburcht is bereikt. Voor deze leerling gaan wij samen met de ouders en eventueel de trajectbegeleider van het Samenwerkingsverband een andere passende onderwijsplek zoeken. Dit kan een school voor (speciaal) basisonderwijs zijn. Deze leerling zal dan afscheid gaan nemen van De Uilenburcht.	
1	Leerling	De leerling leert niet of nauwelijks en we verwachten dat hij/zij meer gaat leren of ontwikkelen op een andere school.	
2	Leerling	Het welbevinden van de leerling is onvoldoende en we verwachten dat hij/zij zich fijner zal gaan voelen op een andere school – welbevinden.	
3	Leerling	De leerling laat geen verandering van gedrag zien.	
4	Leerling	We verwachten dat deze leerling in de toekomst moeite zal krijgen om zich te handhaven bij ons op school.	
5	Groep/ leerkracht	De leerling vertoont onveilig gedrag voor zichzelf, de medeleerlingen en/of de leerkracht. Dit gedrag is storend voor de groep, intimiderend of bedreigend.	

6	Groep/ leerkracht	De hulp aan de leerling is binnen de groep niet haalbaar en reëel.	
7	Groep/ leerkracht	De leerling is, ondanks het arrangement, niet goed meer te begeleiden in de groep.	
8	School	De leerling is niet goed corrigeerbaar door de eigen leerkracht.	
9	School	Hij vertoont structureel grensoverschrijdend gedrag De leerling laat zich niet goed corrigeren door andere leerkrachten.	
10	School	Voor deze leerling hebben wij onvoldoende kennis en expertise in huis.	
11	Ouders	Ouders hebben geen vertrouwen in de school en hun aanpak, expertise en kennis.	

Route voor een eventuele verwijzing van een leerling:

- ✓ De leerling, waarbij het zo is, dat de grenzen van de zorg bereikt zijn, wordt altijd in een ondersteuningsteam besproken.
- ✓ Ook de lijst met de aspecten wordt dan ingevuld. Op deze manier wordt duidelijk op welk gebied het niet meer gaat.
- ✓ De school heeft een eigen afweging te maken in dit proces.
- ✓ In het geval dat ouders niet akkoord gaan met advies van school en Ondersteuningsteam, zal de trajectbegeleider van het Samenwerkingsverband De Westfriese Knoop worden ingeschakeld.